

El col·lectiu de professionals Km_Zero comença la feina

L'objectiu de l'equip de Km_Zero per posar en marxa el concurs internacional convocat per l'Ajuntament de Barcelona per dinamitzar i remodelar la Rambla és retornar a la ciutadania un dels seus eixos històrics i més simbòlics, i fer-ho de manera cooperativa per tal que la seva transformació suposi una millora global d'aquest espai urbà central i vertebrador de la ciutat.

S'engegarà un procés participatiu i cooperatiu entre tècnics, ciutadania i administració per posar en marxa una proposta d'urbanització i redisseny, amb una metodologia innovadora per fer de la Rambla un lloc divers, flexible, sostenible, inclusiu, accessible, coherent, segur, intel·ligent, contextualitzat i confortable.

El projecte vol ser una herència i relleu del treball fet prèviament per entitats, veïns i veïnes i administració per repensar la Rambla conjuntament i ampliar el debat a tota la ciutat. Ara es vol concretar en un conjunt d'estratègies que acompanyin la seva reurbanització. I fer-ho, novament, com una tasca conjunta.

Proposem referir-nos a *Les Rambles*, com a nom identificador d'un projecte que vol beure de tota la diversitat, complicitats i complexitats d'aquest espai urbà de Barcelona.

LES RAMBLES

1

Transdisciplinarietat, proximitat i cooperació
per donar resposta a necessitats ciutadanes

El concurs internacional per a la definició de les actuacions de dinamització i millora de *Les Rambles* amb les seves intervencions físiques i socials necessàries, convocat des de l'Ajuntament de Barcelona, té alguns objectius clars i concordants amb l'equip guanyador del concurs, Km_Zero.

- Enfocament des d'un vessant social i de proximitat amb intervencions urbanístiques que aconseguixin redefinir una Rambla que doni resposta a les necessitats ciutadanes.
- Metodologia innovadora per redactar una proposta sociourbanística i un projecte de disseny de l'espai públic que faci visible la complexitat de coneixements que calen per emprendre la transformació d'un dels espais públics amb més entitat i més concorreguts de la ciutat.
- Equip professional transdisciplinari i proper per identificar, juntament amb la ciutadania i veïns, les problemàtiques i reptes d'aquesta transformació.

La resposta i proposta de l'equip guanyador del concurs, Km_Zero és un nou «Manifest per a una nova cultura de cooperació administrativa-ciutadana». L'objectiu és rescatar conjuntament (ciutadania, administració i tècnics experts) *Les Rambles* del monocultiu turístic i de les seves dinàmiques empobridores del teixit social, cultural i econòmic i de la qualitat i confort de l'espai públic urbà.

LA
PROPOSTA

2_1

El rescat de *Les Rambles*: estratègies + urbanització

Km-Zero és un equip amb un ampli coneixement de *Les Rambles* i molt proper a les seves dinàmiques ciutadanes. És el perllongament tècnic d'una iniciativa ciutadana per al rescat de la Rambla (Manifest SOS RAMBLA). La gran majoria hem col·laborat professionalment en els darrers anys amb l'administració del Districte de Ciutat Vella i la ciutat de Barcelona.

L'encàrrec es concreta en l'organització en dos grans equips:

- Equip d'Estratègies (Itziar González + Arnau Boix)
- Equip d'Urbanització (Olga Tarrasó + Lola Domènech)
- Dos caps d'interlocució:
 - Amb les administracions (Xavier Valls)
 - Amb la ciutadania (Itziar González)

L'execució de l'encàrrec suposarà la redacció, en una primera fase, d'un document estratègic que permetrà articular tres plans (gestió d'espais de gran aflluència, dinamització comunitària i temporal, i gestió cultural i d'equipaments), i un avantprojecte de reurbanització.

I seguirà, en una segona fase, amb el projecte executiu, per preparar l'inici de les obres. Es preveu que al llarg de la redacció del projecte executiu es comencin a implementar les primeres accions proposades en els Plans estratègics realitzats durant la primera etapa.

L'EQUIP
KM_ZERO

Foto: Dolors Peña

L'EQUIP KM_ZERO

D'esquerra a dreta

Primer davant: Jordi Quiñero (Sociòleg), Francesc Sánchez (Geògraf), Pablo Feu (Advocat), Iolanda Fresnillo (Sociòloga), Esteve Boix (Multimèdia), Ernest Cañada (Investigador turisme), Itziar González (Arquitecta), Julià Espinàs (Dissenyador), Olga Tarrasó (Arquitecta), Lola Domènech (Arquitecta), Cristina Pedraza (Arquitecta tècnica), Jordi Parès (Enginyer mobilitat), Carmen Casal (SOS Rambla), Fernando Casal (Historiador), Alberto Conesa (Enginyer).

Fila darrera: Pere Mogas (Urbanista), Konstantina Chrysostomou (Arquitecta), Mireia Peris (Urbanista), Sergi Cutillas (Economista), Pablo Cotarelo (Enginyer), Arnau Boix (Arquitecte), Paul B. Preciado (Doctor en Filosofia), Xavier Valls (Arquitecte), Sebastià Ribot (Enginyer), Cristian Tapia (Enginyer), Joan Esteveordal (Mobilitat), Nacho Guilera (Geògraf), Ole Thorson (Enginyer mobilitat), Nadia Fava (SOS Rambla), Eduard Elias (SOS Rambla), Josep Selga (Biòleg)

Equip d'estratègies d'actuació

Itziar González: Arquitecta especialitzada en rehabilitació i patrimoni arquitectònic. Experta en processos de resolució de conflictes a l'espai públic i cooperació ciutadana en el territori.

Arnau Boix: Arquitecte especialitzat en disseny inclusiu. Fundador i director de la iniciativa estel* (Estratègies Socials per al Territori i els Espais Lliures), d'on acumula una àmplia experiència en processos cooperatius de transformació urbana des de la planificació, la gestió i el disseny de l'espai públic.

Jordi Quiñónero: Sociòleg, especialista en sociologia urbana. Expert universitari en Planificació de Processos Participatius, Màster en Planificació Participativa per al Desenvolupament Local i en Participació i Desenvolupament Comunitari.

Paul B. Preciado: Doctor en filosofia, escriptor i comissari d'art contemporani. En els últims anys ha estat Director de recerca i programes públics al MACBA i Comissari de Programes Públics a l'exposició internacional Documenta 14 (Kassel i Atenes). El seu treball com a activista cultural consisteix a establir relacions entre les pràctiques crítiques i acadèmiques, les pràctiques artístiques i els moviments socials.

Sergi Cutillas: Economista i investigador. Llicenciat en Administració i Direcció d'Empreses per la UAB i Màster en Anàlisi Econòmica per la BGSE. Té àmplia experiència en anàlisi de polítiques públiques i investigació econòmica i financera. Ha participat en campanyes per a la democratització de les finances, com la Plataforma per l'Auditoria Ciutadana del Deute; i la Comissió de la Veritat del Deute de Grècia (2015).

Iolanda Fresnillo: Llicenciada en Sociologia i Màster en desenvolupament i cooperació. Té àmplia experiència com a investigadora en política econòmica, així com en processos participatius, d'auditoria ciutadana, de mobilització social i de dinamització comunitària. Ha estat gerent de la Fundació Tot Raval entre 2014 i 2016.

Pablo Cotarelo: Enginyer de mines especialitzat en energia i combustibles. Té àmplia experiència en política energètica i climàtica, així com en la gestió dels comuns, la regulació del sector elèctric, l'anàlisi de metabolisme social, o els impactes dels tractats de lliure comerç.

Itziar Gimenez: Llicenciada en Administració i Direcció d'empreses, Postgrau especialista en Auditoria i Postgrau especialista en Tributació. Experta com a auditora interna, especialitzada en revisió de processos i control, amb experiència també com a auditora externa d'entitats públiques i auditories ciutadanes del deute.

Ernest Cañada: Investigador especialitzat en turisme responsable i treball decent. Coordinador del centre d'investigació Alba Sud i docent de l'Escola Universitària de Turisme de la Universitat de Barcelona (CETT-UB).

Pablo Feu: Advocat. Especialitzat en habitatge i urbanisme. Assessor en matèria d'assetjament immobiliari i en l'elaboració d'estratègies, projectes i protocols d'actuació en matèria d'habitatge de les empreses municipals, entre d'altres, de l'Ajuntament de Barcelona i de la Diputació de Barcelona.

Pere Mogas: Arquitecte especialitzat en planejament i gestió urbanística. Expert en documents estratègics sectorials relacionats amb l'habitatge i els usos i les activitats urbanes, obra pública, valoracions urbanístiques i estudis de viabilitat de promocions immobiliàries.

Mireia Peris: Arquitecta urbanista. Fundadora de la iniciativa estel* (Estratègies Socials per al Territori i els Espais Lliures), des d'on ha participat en el desenvolupament de noves metodologies per abordar les transformacions urbanes des d'una perspectiva holística, centrada en les persones. Actualment forma part del Servei de redacció del Pla Director Urbanístic de l'AMB i és vocal a la Junta de l'SCOT (Societat Catalana d'Ordenació del Territori).

Fernando Casal: Professor, ara jubilat, d'Història i d'Història de l'Art a l'Institut Joan Boscà de Barcelona i membre de la plataforma ciutadana «Una altra plaça Lesseps és possible». Ha reeditat llibres de Borkenau i Orwell, així com ha escrit llibres d'Història de l'Art i d'Espanya adreçats a joves.

Xavier Valls: Arquitecte expert en gestió municipal, especialment a Ciutat Vella i Gràcia i tanmateix en les polítiques d'habitatge protegit i/o assequible.

Esteve Boix: Llicenciat en comunicació audiovisual i graduat multimèdia. Col·laborador de la iniciativa estel* (Estratègies Socials per al Territori i els Espais Lliures), especialitzat en infografies i visualització de dades.

Francesc Sánchez: Geògraf especialitzat en Sistemes d'Informació Geogràfica. Àmplia experiència en bases de dades geogràfiques i en disseny cartogràfic.

L'EQUIP
KM_ZERO

Equip d'urbanització

Lola Domènech: Arquitecta (ETSAB). Treballa des de l'any 1995 en projectes d'arquitectura, espai públic i paisatge. Especialitzada en projectes estratègics de renovació urbana com el Passeig de Sant Joan i de protecció d'entorns patrimonials, com el Baluard del Migdia-Ciutat Vella, a la ciutat de Barcelona.

Olga Tarrasó: Arquitecta i Màster en Paisatge (UPC), va formar part de l'Oficina de Projectes Urbans de Barcelona del 1981 al 2000, desenvolupant, sola o en equip, projectes d'espai públic de rellevància, com la transformació del front marítim de la ciutat (Moll i Passeig Marítim de la Barceloneta i Moll de Barcelona).

Julia Espinàs: Dissenyador, desenvolupa, amb Olga Tarrasó, projectes de paisatge, arquitectura i disseny d'elements urbans. Han treballat amb projectes del Pla de Barris en diversos emplaçaments, també a la Barceloneta. Els darrers anys han desenvolupat estudis de planificació i ordenació de l'espai públic en el marc del planejament.

Ole Thorson: Dr. Eng. Camins de les polítiques de Copenhaguen i Catalunya. Especialista en temes de Mobilitat. Cap de Planejament de Trànsit de l'Ajuntament Barcelona (1970-1989). Director de Consultoria INTRA de 1972 fins ara. President de l'Associació de Prevenció d'Accidents de Trànsit a Espanya des del 2009 i fins l'actualitat. President de la Federació Internacional de Vianants (2005-2012). Treballs especials en Seguretat viària i amb vianants.

Albert Conesa: Enginyer Industrial especialitzat en instal·lacions i serveis urbans. Expert en integració i desenvolupament tècnic d'infraestructures i equipaments urbans.

Sebastià Ribot: Enginyer de Camins, Canals i Ports, amb més de 25 d'experiència, especialitzat en projectes d'infraestructures i de desenvolupament urbà.

Cristina Pedraza: Arquitecta tècnica en execució d'obra, especialitzada en l'estudi i anàlisi de Projectes, tant d'obra civil com d'edificacions en entorns urbans, per a la determinació dels costos i condicions d'execució, avaluació d'alternatives pressupostàries i elaboració de documentació tècnica de referència.

Josep Selga: Biòleg consultor en Arboricultura urbana. Assessora molts ajuntaments de tot l'estat en planificació i gestió del verd urbà, especialment en arbrat urbà.

Nacho Guilera: Geògraf i Tècnic Urbanista, especialitzat en l'avaluació ambiental del planejament urbanístic. Expert en integració de criteris de sostenibilitat ambiental en el disseny de l'espai públic i en el desenvolupament urbà i territorial.

Eulàlia Miralles: Ambientòloga experta en avaluació ambiental de planejament urbanístic i en la coordinació de projectes de planificació estratègica a nivell ambiental i de medi natural.

L'EQUIP
KM_ZERO

3_1

Objectius generals

1. *En relació al Pla de gestió de gran afluència: Recuperar i diversificar usos.* Sortir de la dinàmica de sobreabundància turística, i recuperar la massa crítica d'usuaris, per recuperar l'espai com a passeig, espai de lleure i pulmó verd estratègic. Pla de gestió de l'arbrat. Pla d'inspecció i seguretat.

2. *Pel que fa al Pla de dinamització comunitària i temporal: Crear un nou model socioeconòmic.* Fer visible el circuit econòmic de *Les Rambles* i redistribuir els beneficis. Reorientar l'oferta de serveis per acabar amb monocultius, apostant pel comerç de proximitat i serveis adreçats a la ciutadania i veïnat.

3. *En relació al Pla de gestió cultural i d'equipaments: Reconnectar amb la història, la cultura pròpia i el teixit social.* Connectar de nou amb la història patrimonial, cultural i política de *Les Rambles*. Reconvertir-la en una passarel·la de promoció de la cultura, l'activitat comunitària, educativa, i valors i propostes ciutadanes.

EL PROJECTE

3_2

Objectius específics per a un rescat

1. *Fer de Les Rambles un veritable eix vertebrador i identitari de la ciutat.* Requalificar *Les Rambles* com a espai urbà de passeig i d'estada, eix cívic i cultural a escala local i urbana. Definint-lo com a espai unitari, complex i flexible que permeti la pluralitat d'usos a diferents escales i la interrelació i posada en valor dels diferents equipaments culturals i edificis d'especial interès.

2. *Recuperar la percepció de l'espai Les Rambles.* Requalificar la seqüència d'espais que històricament han caracteritzat els diferents trams. Treballar aquests espais amb continuïtat transversal. Posar en valor diferents elements catalogats i/o protegits de *Les Rambles* (façanes, arbres plataners, mercat de la Boqueria, botigues i elements urbans d'especial interès).

3. *Millorar la permeabilitat, accessibilitat i mobilitat.* Incorporar els extrems de l'eix (Pl. Catalunya i Colom) per crear una lògica de continuïtat urbana mar-muntanya. Garantir la mobilitat amb transport públic i els accessos al metro, restringint el trànsit i alleugerir l'activitat comercial privada en l'espai públic. Eliminar els elements distorsionadors i/o obsolets.

4. *Modernitzar els serveis existents amb criteris de sostenibilitat i eficiència.* Implantar noves tecnologies en les instal·lacions i serveis generals (enllumenat, reg, sanejament, telecomunicacions, recollida d'escombraries, reciclatge...), atenent a criteris de sostenibilitat i eco-eficiència en el seu conjunt. Millorar la salubritat i la higiene en tot l'eix.

5. *Dissenyar un espai urbà del segle XXI: confortable i respectuós amb l'entorn.* Dissenyar un espai urbà confortable, harmònic, flexible, funcional i amable, amb zones d'estada agradables i ben dissenyades sota l'arbrat existent, proposant nou arbrat de regeneració i millorant les condicions del substrat vegetal. Racionalitzar la reubicació de quioscos, terrasses, mobiliari urbà, enllumenat i serveis existents.

6. *Fer de Les Rambles un espai segur i referent universal obert a la pau i a la solidaritat.* Projectar un espai urbà que respongui amb subtilesa als aspectes clau de seguretat. Entendre el memorial com un homenatge a la pau, la cultura i la diversitat, que no es recreï en la por ni en la mort, sinó un homenatge a la convivència universal amb una mirada oberta i contemporània.

EL PROJECTE

4_1

L'estratègia

A partir del «Manifest per a una nova cultura de cooperació administrativo-ciudadana», el rescat de la Rambla es fonamenta en una proposta alternativa al model socioeconòmic actual. Els valors són els mateixos que regeixen les auditories ciutadanes: participació ciutadana, transparència, rendició de comptes, comunicació multidireccional i control ciutadà.

- Realització d'una diagnosi compartida.
- Coproducció de propostes de transformació.
- Versió de redacció complementària de lectura fàcil i visual.
- Traçabilitat de tots els espais i debats. Enregistrament del propi procés.
- Auditoria del propi mètode de treball.
- Creació d'un eix de participació, comunicació i auditoria que utilitzi les xarxes i la plataforma web com espai de debat obert.
- Treball per obrir i fer accessible a la ciutadania documents i estudis de l'administració.

COM
HO FAREM

4_2

La metodologia: participació-comunicació-auditoria ciutadana

L'eix participació, comunicació i auditoria ciutadana regeix tot el procés de la metodologia i serveix per definir, articular i fer visibles complexitats i problemàtiques. La idea és que hi hagi una coproducció i cooperació entre administració i ciutadania, amb transparència, capacitació continuada i eines metodològiques d'investigació-acció participativa per generar espais de debat i producció conjunta, i facilitar totes les fases del procés participatiu: informació, diagnosi, deliberació, propostes, decisió i seguiment.

La línia metodològica, a grans trets, ha de servir per a generar comunitat al voltant de *Les Rambles* i el projecte, definint grups, ritmes de treball i accions a desenvolupar; per a definir una capa d'informació provinent de la ciutadania i entitats (més subjectiva i compromesa), per a definir interessos comuns que complementen les visions més tècniques; per a establir criteris i indicadors per avaluar el procés participatiu i d'elaboració de documents.

Com es farà?

—Es crearà una estructura participativa: Grup Motor (agents socials i l'equip tècnic, treballant amb continuïtat i una visió general); Comissió de Seguiment (el Grup Motor amb la incorporació de l'administració); Grups Cooperatius Ciutadans (grups de treball temàtics amb administració, tècnics i ciutadans/entitats), treballant comunitàriament i fent accions en el procés.

—Al llarg del procés es diferencia el curt termini (primers sis mesos), el mig termini (dinamització comissions temàtiques i auditar continguts) i el llarg termini (desenvolupament i implementació de prototips d'acció continuant les accions comunitàries, disseny i ús transitori d'espais i gestions col·laboratives a *Les Rambles*).

COM
HO FAREM

Durant els primers mesos de participació i cooperació,
ens trobareu a peu de carrer, a les Sales 2 i 3 del Palau de la Virreina

COMPTEM AMB LA VOSTRA COOPERACIÓ!

Equip Km_Zero